

Posudok na diplomovú prácu Markéty Kryptovej „Intenzita bakteriální zátěže v peří a jeho rezistence proti bakteriální degradaci u tropických druhů ptáků afrotropických oblastí Kamerunu“.

Budem vecný, aby som komisiu nezdržoval: predložená práca je pomerne rozsiahla. Autorka naštudovala veľké množstvo odbornej literatúry a za samotnou prácou je vidieť stovky hodín pracovného úsilia. Klobúk dole. Spracovať všetky tie vzorky, previesť kultivácie, premerať perie, molekulárne analýzy a potom to dať všetko dohromady, to muselo vyžadovať enormné množstvo práce. Autorka sa dobre orientuje v problematike a je cítiť, že DP je poctivo odpracovaná a pripravená. Na druhej strane ale vidieť, že záver písania bol asi pod časovým stresom, pretože DP by prospelo venovať pozornosť „dolešteniu“ v podobe správneho formátovania, typografie a jazyka. Miestami sú tak pospájané slova textu – chýbajú medzere. Vetná skladba miestami dosť drhne...

K práci mám tieto pripomienky:

V práci je celá rad drobných formátovacích preklepov – napríklad český abstrakt na r. 8 a 15 a i v kľúčových slovách nedodržané medzery medzi slovami – efekt preklopenia súboru do pdf formátu? Je tam toho naozaj dosť.

Anglický abstrakt – angličtina je miestami dosť slabá. Apropos, termín life strategies je správne life histories.

Úvod začína číslovaním na strane deväť. To je školácka chyba. Odkedy sa napríklad číslovanie titulnej strany započítava do stránkovania?

Str. 11, obr. 1 a str. 17, obr. 2 – kto je autorom fotiek? Býva zvykom uviesť kredit autora. To isté platí pre obr. 3, 4. Pre používanie fotiek a kresieb platia rovnaké pravidla ako pri citovaní zdrojov informácií.

V práci sa opakovaně používa termín „životní a reprodukční strategie“. Aké sú to prosím tie životné a aké tie reprodukčné stratégie? Prosím o nejaké príklady.

Str. 24, odst. H – Pobavil ma termín kazové proužky (fault bars). Čeština má už dekády zavedený termín hladové proužky.

Trošku mi vadí preskakovanie v štýle písania a to i na jednej strane medzi „mým cílem bylo“ a „cíle a hypotézy byly“ a dokonca plurál „jsme porovnávali“, „předpokládáme“ atď. Číta sa to veľmi ťažko. Za všetkými tými „byly“ v metodike sa človek nedozvie, kto čo robil, pritom to vôbec nie je na škodu veci popísať to podrobnejšie.

I keď čeština nie je môj rodný jazyk, DP má prekvapila množstvom zbytočných novo výrazov, ktoré vznikajú počestiením anglických termínov. Ďalej ma prekvapilo i množstvo divných obratov a kvetných viet s krkolomnou vetnou skladbou. Ako „najlepšie“ som vybral, alebo rečou autorky, „vykompetoval“ tieto:

str. 20: „peří, které vykompetují jiné druhy“

str. 29: „byl nascanován pomocí scanneru“

str. 30: „přenesená do Extraction tube“

str. 42: „bacteriálního zatížení“

str. 38: Modely předpokládaly normální rozdělení...

str. 40: Analýza dat odhalila...

str. 48: Abychom navíc otestovali, jak námi studované faktory mohou souviset...

Prechod medzi stranou 37 a 38 – veta s MCMC je nedokončená a chýba tak podrobnejší postup pri analýze dát. Dozvie sa niekde čitateľ v akom programe boli prevedené štatistické analýzy? Predpokladám, že v R. To by malo byť ale riadne citované. Je zvykom i citovať i príslušné balíky použité pre analýzy.

Očakával by som, že stať o analýze dát bude trochu podrobnejšia a prehľadnejšia. Chýba napríklad špecifikácia každej z vysvetľujúcich premenných – ako bola kódovaná a aký mala charakter.

Ocenil by som i zhodnotenie prekorelovania vysvetľujúcich premenných pred vstupom do konečných modelov – pre riziko VIF. Očividne niečo na ten spôsob autorka naznačila, keď na str. 38 píše o prekorelovaní GBW a tloušťky brku a telesnej hmotnosti ale tu je uvedená iba jedná korelácia a pritom vo vete má tri premenné!

Vadí mi spôsob prezentácie tabuliek. Horná lišta s výstupmi z modelu je akoby skopírovaná z Rka bez akejkoľvek editácie a vysvetlenia. I v češtine existuje termín ako „spodní nebo dolní konfidenční interval, hladina významnosti“ a pod, i keď ak tu ide o tzv. „credible interval“ nie som si vedomý českého ekvivalentu. Každopádne tabuľka musí byť vždy poriadne okomentovaná. Hodnoty vysoko pod nulou, napríklad 10^{-2} sú prezentované zápisom e-02. Bol to zámer alebo pohodlnosť?

Popiska Grafu 1 – ako sú presne definované intenzity bakteriálnej záťaže?

Graf 5 – čo je to za zápis u veku jedinca – juvenilní jedinec a potom „ano“ a „ne“. Predsa popíska má byť napríklad „adult“ a „juvenil“.

Na strane 44 sa zrazu dozvedám, že bola prevedená ešte ďalšia analýza na redukovanom vzorku dát, kde boli zahrnuté druhy aspoň s troma jedincami. Prečo toto nie je uvedené v metodike a takisto by som očakával vysvetlenie, prečo je hranica práve na troch jedincoch? Pozor, ale na strane 45 je u Tabuľky 8 uvedené: viacej ako „4 jedinci“! Tak ako to bolo?

U analýzy dát mi vadí odvolávanie sa na p-hodnoty, pričom oveľa informatívnejšie sú hodnoty tzv. „credible“ intervalu z Bayesovskej štatistiky. Interval nám jednak ukazuje rozmedzie „uveriteľnosti“ efektu a zároveň i akoby jeho silu a teda i biologický efekt.

Metodická rada: práci by prospelo, keby sú ukázané veľkosti vzoriek. Proste to z tých tabuliek nejde poznať.

U diskusie, ktorá je ináč veľmi dobre napísaná, by som očakával písanie v prvej osobe singuláru.

Zoznam literatúry a jej formátovanie vždy beriem ako indikátor pozornosti študenta. I tu je vidieť klasický nešvár v podobe nejednotného štýlu zápisu názvov časopisov – niektoré sú uvedené v plnom znení, kým iné citácie v skrátenej podobe napr. Journal of Avian Biology a o pár riadkov neskôr J. Avian. Biol. Latinské názvy druhov je zvykom písať kurzívou a práce, ktoré sú zatiaľ v režime „online early“, píšeme ako in press a nie 2017! Chýb je tu mnoho. Na druhú stranu, zoznam použitej literatúry je rozsiahly a chválím množstvo naštudovaného textu.

Záver: Autorka preukázala vysokú úroveň samostatnej vedeckej činnosti a práca tak splňuje všetky požiadavky kladené na obhajobu diplomovej práce. Prácu doporučujem k obhajobe.

V Olomouci, 23. 5. 2017

Peter Adamík